

DR. KURT HUCKE

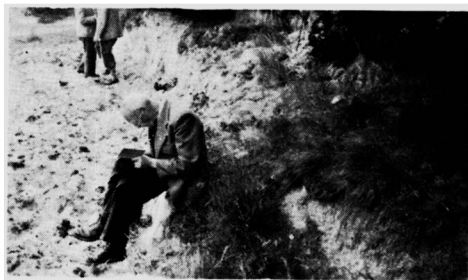
DR. KURT HUCKE ONDERSCHIEDEN

Op 22 januari jongstleden is Dr. Kurt Hucce door de universiteit te Kiel onderscheiden met de Universiteitsmedaille, voor zijn verdiensten, met betrekking tot zijn onderzoekingen omtrent de ijstijden.

Dit is een buitengewone onderscheiding, die tot nu toe nog aan slechts enkele geleerden ten deel viel. Buitengewoon zijn ook de verdiensten van Dr. Hucce als wetenschappelijk onderzoeker op dit gebied.

In ons land heeft hij vooral bij de ouderen, grote bekendheid verworven door zijn boek "Sedimentärgeschichte des Norddeutschen Flachlandes" dat echter helaas reeds jaren uitverkocht is.

Onvergetelijk zullen voor mij de tochten zijn, die ik in zijn gezelschap mocht maken, in de omgeving van zijn woonplaats Plön in Holstein, de strandwandelingen op het eiland Sylt, de tocht op de Lüneburgerheide, in het Emsland en tenslotte ook in Nederland. Geleerdheid ging bij hem gepaard aan grote eenvoud. Merkwaardig die consulten met de aarde, waarbij hij in het zand nederknielde om iets merkwaardigs beter te bezien, en dan het onafscheidelijke opschrijfboekje, waarin voortdurend alles met prachtige kleine haarscherpe lettertjes nauwlettend werd opgeschreven.

Dr. Hucce noteert. foto W.Anderson

Een wandelende encyclopedie op geologisch gebied, zijn geologische ervaringen gekruist met ontelbare aardige anecdoten.

Hucce werd 1882 te Berlijn geboren. Hier bezocht hij het Königliche Joachimthalsche Gymnasium, dat destijds bekend was door de hoge eisen die men daar aan de leerlingen stelde en de uitstekende resultaten die met dit onderwijs werden behaald. Hier deed hij ook eindexamen. Reeds als scholier openbaarde zich zijn interesse voor de natuurwetenschappen. Als leerling, van wat wij de 5e klasse zouden noemen, kende hij reeds alle schelpen- en slakkensoorten van Duitsland, verder vele buitenlandse soorten inktvissen en andere merkwaardige waterbewoners. Gedurende de vacantie was hij dan ook iedere dag in het Zoölogische Museum te vinden. Ook foraminiferen, ostracoden en kiezelalgen hebben reeds als scholier zijn aandacht. Ook wordt een verzameling versteningen aangelegd, die door vergelijking met museumexemplaren gedetermineerd worden. Als student wordt op de ingeslagen weg voortgegaan. Hij streeft naar een zo breed mogelijk natuurwetenschappelijke vorming en loopt college bij de beroemdste professoren van de Berlijnse Universiteit. De wandeltochten die hij reeds als scholier was begonnen te maken, worden steeds voortgezet, om door het onderzoeken van grintgroeven en andere geologische ontsluitingen zich een steeds beter inzicht te verschaffen in de geologische geschiedenis van de noordduitse laagvlakte. De resultaten van deze waarnemingen zijn neergelegd in de helaas uitverkochte boeken Geologische Ausflüge in der Mark Brandenburg Leipzig 1911, Sedimentärgeschichte des Norddeutschen Flachlandes Leipzig 1917, Geologie von Brandenburg Stuttgart 1922.

In het jaar 1921 promoveerde hij in Rostock bij een glacial-geoloog van een internationale vermaardheid Prof. Dr. Geinitz. Zijn proefschrift had tot titel "Diluvialprobleme". Speciaal op het gebied van de studie der zwerfstenen heeft Dr. Hucke zich onsterfelijke verdiensten verworven. In juni 1924 deed hij een oproep tot het oprichten van een "Gesellschaft für Geschlebeforschung". Hierop kwamen zoveel aanmeldingen binnen, dat reeds in de herfst van dat jaar de oprichting een feit was. Het door Hucke uitgegeven "Zeitschrift für Geschlebeforschung" heeft tot het einde van de tweede wereldoorlog bestaan, dus 20 jaren. Indien U het vandaag antiquarisch wilt kopen dan zult U er kleine duizend gulden voor neer moeten tellen.

De onderzoekingen van Dr. Hucke inzake het Pliocéen hebben ook verstrekende gevolgen gehad omtrent deze materie.

Dr. Hucke, namens al Uw Nederlandse lezers, wensen wij U vanaf deze plaats van harte geluk met deze welverdiende onderscheiding!

W.F. Anderson

OVER HET FIJNE MORENEGRUIS VAN BISSCHOPSBERG EN SINT-NICOLAASGA EN DE BETEKENIS DER GEFRACTIONNEERDE ANALYSE.

door J.G. Zandstra *

I Inleiding.

De zwerfsteentellingen op de Bisschopsberg bij Steenwijk en te Sint-Nicolaasga, verricht door Schuddebeurs (zie elders in dit nummer), waren voor schrijver aanleiding om van dezelfde locaties de grindfractie te onderzoeken. Het komt ons voor, dat het aanbeveling verdient, het zwerfsteenonderzoek voortaan in combinatie met de grindstudie toe te passen en daarbij de invloed van de afmetingen op de samenstelling terdege te bestuderen.

In deze publicatie worden na elkaar besproken: de locaties, grindanalyses en grindassociaties, gefractionneerd grindonderzoek en de betekenis van gefractionneerde zwerfsteentellingen.

II Locaties.

a. Bisschopsberg bij Steenwijk (zie in dit nummer: Schuddebeurs en verder afbeelding 3 in Faber 1946). De Bisschopsberg is een vrij smalle 15 à 20 meter boven de omgeving uitstekende heuvel. Het profiel bestaat van boven naar onder uit keizand op keileem op fijne zanden. Plaatselijk komt enig dekzand voor. Het morenegruis werd hier verzameld uit 't keizand. Een boring ter plaatse leverde een profiel van vele meters grijze tot roestig bruin getinte keileem met een leemgehalte van ca. 30%. Schollenkeileem werd niet waargenomen, al komt zij in de omgeving, ook op topografisch hoger niveau, wel voor. Morenegruis uit de schollenkeileem zou dus door solifluctie in het keizand van de telling kunnen zijn geraakt; kalksteen, in schollenkeileem zo rijkelijk aanwezig, werd evenwel niet gevonden, om welke reden mag worden aangenomen dat het keizand een, mogelijk door afglijding (= solifluctie) iets verplaatst, grof verweringsresidu vormt aan de top der grijze keileem.

b. Sint-Nicolaasga. (zie elders in dit nummer: Schuddebeurs figuur 2). Onder het dekzand uit de laatste ijstijd, dat over een grote oppervlakte was afgegraven, kwam een vlak keileemoppervlak

* Geologische Dienst - Haarlem.